

SJABBAT SJALOM

Sjabbat Weekblad voor Nederland

Jaargang IX, Nr. 338

Parasjat Emor

17 Ijar 5770
1 mei 2010

Overzicht Parasjat Emor (Leviticus 21:1-24:23)

De *Kohaniem* worden geboden om contact met lijken te vermijden, ten einde een hoge standaard van rituele zuiverheid te handhaven. Zij mogen slechts de begrafenis van zeven naaste familieleden bijwonen: vader, moeder, echtgenote, zoon, dochter, broer en ongetrouwde zuster. De *Kohen Gadol* - Hoge priester - mag zelfs niet de begrafenis van zijn naaste familieleden bijwonen. Er worden bepaalde huwelijksbepalingen opgelegd aan de *Kohaniem* - priesters. Het volk moet eerbied hebben voor de *Kohaniem*. De fysieke defecten die een *Kohen* ongeschikt maken voor de Tempeldienst worden opgesomd. *Troema* - een heffing op de landbouwproducten die aan de *Kohaniem* gegeven moet worden, mag uitsluitend door de *Kohaniem* en hun huishouding gegeten worden. Een dier mag pas in de Tempel geofferd worden als het acht dagen oud is en geen fysieke gebreken heeft. Het volk wordt opgedragen de Naam van Hasjem te heiligen, door er voor te zorgen dat hun gedrag altijd voorbeeldig is, en door bereid te zijn eerder hun leven te geven dan te moorden, incest te plegen of afgoden te dienen. De speciale kenmerken van de feestdagen worden beschreven, en het volk wordt eraan herinnerd bepaalde soorten creatieve werkzaamheden niet te doen op deze feestdagen. Nieuw graan mag niet gegeten worden, totdat een *omer* gerst geofferd is in de Tempel. De Parasja verklaart de wetten voor de bereiding van de olie voor de *menora* en het bakken van het *lechem hapaniem* - de toonbroden - in de Tempel. Een man vervloekt Hasjem en wordt geëxecuteerd, zoals in Tora wordt voorgeschreven.

Door Ohr Somayach in Jeruzalem, Israël

©1998 Ohr Somayach International - Alle rechten voorbehouden

Haftara Emor (Jechezkel 44:15-31)

De Haftara van deze week begint met de wetten die van toepassing zijn op de *Kohaniem* in de tijd van de Derde Tempel. In de volgende en laatste Tempel zullen alleen *Kohaniem*, die afstammen van de familie Tsadok offerdiensten uitvoeren, want zij waren de enigen die nimmer afweken van Hasjem en Zijn wetten. In het toekomstige Beit HaMikdasj zullen de kleren van de *Kohaniem*, zoals hun tulband, jas en broek, gemaakt zijn van linnen. Wanneer de *Kohaniem* de Tempel verlaten, zullen zij hun kleren moeten verwisselen. Zij mogen hun hoofd niet kaal scheren, maar ze mogen hun haar ook niet te lang laten groeien: het moet kort geknipt zijn. Zij mogen geen wijn drinken, wanneer zij de binnenplaats van de Tempel betreden. Ze mogen niet met een weduwe of gescheiden vrouw trouwen. Zij moeten de mensen het verschil leren tussen heiligheid en heiligschennis, en tussen geestelijk rein en onrein. Zij zullen als rechters optreden bij geschillen. Zij moeten alle Tora-wetten nauwkeurig in acht nemen, met name die van Sjabbat. Een *Kohen* mag niet dicht bij een dode komen, tenzij dat zijn vader, moeder, zoon, dochter, broer of een ongehuwde zuster is. De *Kohaniem* zullen geen aandeel hebben in het land Israël, maar zij zullen leven van giften die zij krijgen, in de vorm van voedsel van de offers in de Tempel. Het is hen verboden om niet-kosjere dieren te eten.

Les van de Haftara: In de Haftara van deze week vertelt Hasjem ons wat er zal gebeuren in de toekomst. Dus wij moeten daarvoor klaarstaan. Wij verwachten voortdurend dat de wereld zal veranderen, maar het gebeurt alsmat niet. Dat betekent niet dat wij de hoop moeten opgeven. Het betekent dat wij moeten zorgen dat wij ervoor klaar zijn, zodat wanneer de grote veranderingen komen, je de eerste bent die ervoor klaarstaat. Zodat we met Avraham Fried oprecht kunnen meezingen: „We are ready, yes we're ready...” Zorg dat je er geestelijk klaar voor bent. Hasjem heeft je al verteld waarvoor je klaar moet staan.

Chassidische wijsheid

„Ga naar het land dat Ik je zal tonen.” (Bereisjiet 12:1)

Het gebod om je te vestigen in het Land Israël is een belangrijk gebod... zo belangrijk dat dit het eerste gebod was dat ooit aan een Jood gegeven werd.

Rabbi Meier Jechiël van Ostrovtsa

Inzicht in Parasjat Emor

De Omer en ons geestelijk potentieel

De afdeling van Tora die wij deze week lezen bespreekt de mitswa van de Omer, hetgeen betrekking heeft op het tellen van de zeven weken tussen Pesach en Sjavoet. De Tora vertelt ons dat het Omer-offer, dat in de Tempel gebracht werd op de tweede dag van Pesach, „heen en weer bewogen moet worden voor G-d.” Dit zwaaien is duidelijk een integraal onderdeel van de mitswa, maar er wordt geen verklaring voor gegeven. Wat is de betekenis van dit zwaaien van het Omer-offer? Wat is het verband tussen deze mitswa en de periode van zeven weken waarin we onszelf nu vinden?

Ons wordt geleerd dat het Omer-offer bestond uit gerst, dat onze Geleerden als veevoeder beschouwden. Het brood echter, dat op Sjavoet geofferd werd, was gemaakt van tarwemeel – een meer verfijnd soort graan, en beter geschikt voor menselijke consumptie. Wanneer we kijken naar de samenstelling van deze twee offers, kunnen we beginnen te begrijpen wat het doel is van de periode van zeven weken die daartussen ligt. Gedurende deze tijd tussen Pesach en Sjavoet hebben we de gelegenheid om van dieren tot mensen te veranderen – om onze dierlijke natuur, die alleen gedreven wordt door verlangens, te verheffen en onze energie te kanaliseren in het nastreven van een meer betekenisvol, geestelijk georiënteerd bestaan.

Volgens de commentator Netivot Sjalom is dit het doel van het zwaaien met het Omer-offer. Zwaaien betekent afschudden – in dit geval het afschudden van lagen van op onszelf gerichte lichamelijke en materialisme, om ons bestaan te verheffen. We vinden voor dit idee een hint in de parasja zelf (Wajjikra 23:9-22), waar het zwaaien zeven keer genoemd wordt. We zouden kunnen suggereren dat deze zeven vermeldingen van het zwaaien overeenkomen met de zeven weken tussen Pesach en Sjavoet. Iedere week hebben we de gelegenheid om een andere laag af te schudden.

Wat zijn deze lagen precies? Al de fysieke aspecten van de wereld werden aanvankelijk in zeven dagen geschapen. Iedere week van de Omer schudt dus als het ware één van deze fysieke lagen van de Schepping af. Wanneer we onszelf progressief verfijnen en verheffen, bereiden we onszelf voor op de ontvangst van de Tora op Sjavoet.

(Nachmanides ziet in feite de zeven weken van de Omer letterlijk als zeven dagen. Hij schrijft dat de Omer-tijd als een Chol Hamoëd beschouwd kan worden [de tussendagen van het Pesach- en Soekot-feest] tussen Pesach en Sjavoet. Daar we met het aftellen tot Sjavoet beginnen op de tweede dag van Pesach, zijn beide feestdagen in feite met elkaar verbonden. Dus in plaats van de normale zeven dagen dat een feestdag duurt, duurt de „feestelijke” tijd tussen Pesach en Sjavoet zeven weken, waarbij iedere week een dag voorstelt. En, zegt Nachmanides, net als Chol Hamoëd van Soekot wordt afgesloten met Sjemini Atsèret, zo ook wordt de „Chol Hamoëd” van Pesach afgesloten met Sjavoet, welk feest ik Tora inderdaad ‘Atsèret’ genoemd wordt.)

De Joodse tekens van de dierenriem illustreren dit doel van een progressieve transformatie. De Omertijd valt altijd in de drie Joodse maanden Niesan, Ijar en Sivan. Het teken voor Niesan is de ram, het teken voor Ijar is de stier. Deze eerste twee maanden worden voorgesteld door dieren, hetgeen overeenkomt met onze animalistische aard in het begin van de Omertijd en met het lage niveau van het Omer-offer dat dan gebracht wordt.

Het teken voor Sivan is echter tweelingen – mensen! Door onszelf door de zeven weken van de Omer te werken, kunnen we gestaag, week na week, onszelf opwerken, totdat we het niveau van *mensen* bereikt hebben, die bereid zijn Tora in ontvangst te nemen.

Mogen we gezegend worden om onszelf niet alleen wekelijks te transformeren, maar ook dagelijks, als we groeien naar een meer betekenisvol, doelbewust en geestelijk bestaan, zodat we tegen de tijd dat we Sjavoet bereikt hebben, op het toppunt van ons potentieel staan in de dienst van G-d.

Stel een mitswa niet uit

„Laat er niets van over tot de ochtend, Ik ben Hasjem... en houd je aan Mijn mitswot” (22:30-31).

Dit duidt op het principe dat men een mitswa niet moet uitstellen, wanneer de gelegenheid zich voor doet, legt de *Ba'al HaToeriem* uit. Als men 's avonds de gelegenheid heeft om een mitswa te doen, stel dat dan niet uit tot de ochtend.

MISJNA VAN DE WEEK

DEMAI – HOOFDSTUK TWEE

Misjna 2:4

הַנְּחִתוּמִים לֹא חִיבוּ אוֹתָם חֲכָמִים לְהַפְרִישׁ אֶלָּא כְּדִי תְרוּמַת מַעֲשֵׂר וְחֻלָּה. הַחֲנֻנִים אֵינָן רְשָׁאִין לְמַכּוֹר אֶת הַדְּמַאי. כָּל הַמְשַׁפִּיעִין בְּמַדְהָ גֶסֶה, רְשָׁאִין לְמַכּוֹר אֶת הַדְּמַאי. אֵלוּ הֵן הַמְשַׁפִּיעִין בְּמַדְהָ גֶסֶה, כְּגוֹן הַסִּיטוּנוֹת וּמוֹכְרֵי תְבוּאָה:

De geleerden hebben de bakkers¹ niet verplicht af te scheiden², behalve *troema ma'aser*³ en *challa*⁴. De winkeliers mogen geen *demai* verkopen⁵. Wie in het groot handelt mag *demai* verkopen⁶. Wie zijn die groothandelaars? Bijvoorbeeld grossiers⁷ en graanhandelaren⁸.

Aantekeningen bij Misjna 2:4

1. **De bakkers** waren *chaweriem*. (RAV).
2. **Af te scheiden** van producten die zij gekocht hadden van *amei haärets*, hetgeen *demai* is. (RAV).
3. **Behalve van *troema* en *ma'aser*** – Dat is [slechts] een honderste, maar [zij verplichtten hen] niet *ma'aser sjeni* [af te scheiden] omdat de agenten van de koning hen dwongen hun product goedkoop te verkopen. Daarom wilden de Geleerden hen niet nog meer lastigvallen met *ma'aser sjeni* dat men in Jeruzalem moet eten, en dat gold speciaal als zij het verkochten aan een *chawer*, want het is de koper die de verplichting heeft om *ma'aser sjeni* af te scheiden. Echter, wanneer hij [de bakker] het verkoopt aan een *am haärets*, dan moet hij wel *ma'aser sjeni* afscheiden, voordat hij het verkoopt (RAV).
4. **Challa** – Van het deeg, dat is 1/48ste, dat men aan de *kohaniem* moet geven. Maar zij waren wel verplicht *ma'aser sjeni* af te scheiden.
5. **Winkeliers mogen geen *demai* verkopen** zonder eerst *ma'aser sjeni* te hebben afgescheiden. De reden is dat de winstmarge van een winkelier hoger was en daarom verplichtten de Geleerden hem alles behoorlijk af te scheiden. En ook, opdat hij niet onvertiend voedsel zou verkopen aan kinderen. (RAV).
6. **Wie in het groot handelt mag *demai* verkopen** – Omdat groothandels lagere winstmarges hebben (RAV).
7. **Bijvoorbeeld grossiers** – die aan winkeliers leveren (*Rasji*).
8. **En graanhandelaren** – Zij verkopen uitsluitend bij grote hoeveelheden tegelijk. De Jeruzalemse Talmoed geeft de volgende algemene regel: wanneer de verkoper hoge winst maakt, moet hij alles afscheiden en wanneer de koper hoge winst maakt, valt de verplichting op hem.

Praktische Halacha – Deel één: Het gedrag in de ochtend

HOOFDSTUK 8: De dingen die verboden zijn vanaf het aanbreken van de dag tot nadat men gedavvend heeft. (vervolg)

5. Het is niet toegestaan 's morgens vroeg, vanaf het eerste ochtendlicht¹⁷ [voor de tefilla] een kennis te bezoeken, om hem te begroeten en sjalom te zeggen (want Sjalom is een van de namen van *Hasjem*¹⁸) of zelfs om hem „goede morgen” te wensen, zoals er geschreven staat (Jes. 2: 22): *Verwijder U van die mens wiens ziel nog in zijn neus zit, want waarmee is hij te vergelijken?* Dat wil zeggen: stel je deze persoon gelijk aan Mij, dat je hem eer bewijst, voordat je Mij eer bewijst!¹⁹ Maar als men hem toevallig onderweg tegenkomt, is het geoorloofd hem, zoals het hoort sjalom te wensen. Maar het is beter dan van taal te veranderen, dus men zegt bijv. „goede morgen” om zo te bedenken dat het verboden is andere dingen te doen tot men gedavvend heeft.²⁰
6. Het is zelfs verboden met Tora-leren te beginnen wanneer de ochtend is aangebroken²¹. Sommigen zijn soepel en staan het wel toe, zolang het nog niet vlak voor zonsopgang is, want dan is het gewenst eerst te dawwenen²² Maar wie gewend is naar de synagoge te gaan zodat geen gevaar bestaat dat men de tijd vergeet, heeft ook toestemming. En zo ook degenen die met anderen leren en als zij nu niet leren zou hun leren vervallen, dan is het toegestaan te leren met hen. Want de verdienste van het gezamenlijk leren is een grote zaak. Alleen moeten zij goed oppassen, dat de tijd voor de tefilla niet voorbij gaat.

Bronnen van de Halacha

17. M.B. 89: 8
18. Zie hierboven Hoofdstuk 5, § 8
19. Berachot 14a
20. KSA 8:5
21. KSA 8:6
22. M.B. 89: 32

Vit de Babylonische Talmoed

De voornaamste onderwerpen van Traktaat Sjabbat, Daf 36

Een voorwerp dat voor een verboden doel gebruikt wordt

Een voorwerp waarvan het normale gebruik op Sjabbat verboden is, zoals een sjofar of een trompet, waarvan de Geleerden verboden hebben om naar het geluid ervan te luisteren op Sjabbat, mag men verplaatsen *letsorech goefo* [lett. voor zijn eigen lichaam], d.w.z. om het te gebruiken voor een ander, toegestaan werk. Men mag bijvoorbeeld een sjofar gebruiken om er water mee op te scheppen of als trechter. Maar het is verboden om hem te verplaatsen om het voorwerp zelf te beschermen, bijvoorbeeld om het tegen te zon te beschermen.

Moektse

Er bestaan een aantal meningsverschillen tussen Rabbi Jehoeda en Rabbi Sjim'on over de voorschriften van *moektse*. In al die meningsverschillen is Rabbi Jehoeda *machmier* en meent dat als de voornaamste werkzaamheden, waarvoor een bepaald voorwerp gebruikt wordt, een verboden werkzaamheid op Sjabbat is, terwijl het ook nog voor een andere bestemming gebruikt kan worden, zoals de sjofar, waarmee men water kan scheppen, dan mag het voorwerp wel op Sjabbat gebruikt worden voor die andere, wel toegestane arbeid. Daarom mag volgens R. Jehoeda een Sjofar wel op Sjabbat gebruikt worden, voor toegestane werkzaamheden en mag hij verplaatst worden *letsorech mekomo* [omdat men de plaats waar hij ligt, nodig heeft voor iets anders], maar een trompet niet, want die is alleen geschikt om erop te blazen, hetgeen verboden is op Sjabbat, dus die mag niet verplaatst worden. Rabbi Sjim'on is hier daarentegen soepel in en staat het gebruik van een trompet *letsorech goefo* en *letsorech mekomo* wel toe. Volgens hem heeft iemand het gebruik daarvan niet volledig uit zijn gedachten gezet, en mag men het verplaatsen *letsorech mekomo*. Alleen stenen en zand, die geen enkel andere bestemming hebben, dan voor de bouw, hetgeen verboden is, zijn volledig moektse, ook *letsorech goefo* [volgens de verklaring van Tosafot].

Daf 36b

Hoofdstuk 3: „Kira”

Hilchot bisjoel – kookvoorschriften

Op deze daf beginnen we met hoofdstuk 3, *Perek Kira*. Een *kira* is een rechthoekige oven, die van boven open is, en waarop twee potten gezet kunnen worden. De potten kunnen in de oven op de kolen gezet worden, hangend aan de rand van de oven, of boven op de rand van de oven geplaatst worden.

In dit hoofdstuk worden voornamelijk twee onderwerpen behandeld, de voorschriften voor *bisjoel* – koken – en voorschriften voor *moektse*.

De eerste Misjna van dit hoofdstuk behandelt de voorschriften voor *Hilchot sjehia*, dat wil zeggen, als er eten op het vuur stond vóór Sjabbat, opdat het verder zal koken op Sjabbat, dan is dat door Tora in het geheel niet verboden, want men heeft het er vóór Sjabbat opgezet en de *melacha* is dus vóór Sjabbat verricht. Echter, de Geleerden hebben hier verschillende voorschriften voor gegeven, omdat zij vreesden dat men het vuur op Sjabbat zou opstoken om het koken te verhaasten. Daarom staat de Misjna het toe om voedsel op een oven/fornuis te laten staan, die gestookt wordt met stro of stoppels, want die geven niet genoeg hitte om te koken, maar net genoeg om het voedsel warm te houden, en ze laten, als het vuur gedoofd is, geen kool achter. Echter op een oven die gestookt wordt met hout of met pulp van uitgeperste olijven, waarvan de hitte groot genoeg is om het voedsel te doen koken en waarvan, als het vuur gedoofd is, nog gloeiende kool achterblijft, daarop hebben de geleerden het verboden om het voedsel te laten staan, omdat zij bang waren dat men de kool zou oprakelen en zo het vuur zou opstoken. Maar wanneer men vóór Sjabbat de gloeiende kolen uit de oven verwijderd heeft of ze met as bedekt heeft, is er geen bezwaar.

De Misjna vermeldt ook een *machloket* tussen Beit Sjammai en Beit Hillel: volgens Beit Sjammai mag men wel gekookt water op de oven laten staan [gekookt water verbetert niet door het verder te koken] maar geen voedsel [want dat verbetert wel door het verder te koken]. Beit Hillel staat allebei toe [wanneer de nodige maatregelen zijn genomen].

Verder verbiedt Beit Sjammai het voedsel, dat gekookt is, terug te zetten op de oven, hetgeen Beit Hillel toestaat. Volgens Tora bestaat er geen *bisjoel* na *bisjoel*, d.w.z. wat gekookt is, kan niet meer opnieuw gekookt worden, en daarom is er geen probleem met het voedsel op het vuur te laten staan op Sjabbat. Echter, de Geleerden hebben het terugzetten van het voedsel op het vuur beperkt, uit vrees dat men het vuur zou opstoken en ook omdat het er voor een buitenstaander op lijkt dat men een pan met ongekookt eten nu op het vuur zet om het te koken, en als men het terugzetten zou toestaan, zou die toeschouwer kunnen denken dat men ook ongekookt voedsel op Sjabbat op het vuur mag zetten.

31 Ge- en verboden die betrekking hebben op *lasjon hara* – kwaadsprekerij

volgens de *Chafeets Chajiem*

(Vervolg)

7. לֹא תִשָּׂא אֶת אָחִיךָ – „Je zult je broeder niet in je hart haten” (Wajjikra 19:17).

Wanneer je iemand in zijn aanwezigheid vriendelijk bejegt maar achter zijn rug kwaad over hem spreekt, dan overtreed je dit verbod. Dit verbod heeft het alleen over verborgen haat (*Sifra*). Wanneer je openlijk aan iemand vertelt dat je een hekel aan hem hebt, overtreed je dit verbod niet, maar maak je je schuldig aan aan overtreding van de mitswa om je mede-Jood lief te hebben.

8-9. לֹא תִקוּם וְלֹא תִטֹּר – „Je zult je niet wreken, noch enige wrok koesteren tegen de leden van je volk” (Wajjikra 19:18).

Wanneer je kwaad bent op iemand omdat hij geweigerd heeft je een of andere gunst te bewijzen en je spreekt vervolgens *lasjon hara* over hem, dan heb je deze twee verboden overtreden, behalve dat je ook *lasjon hara* gesproken hebt. Want doordat je verteld hebt dat de persoon in kwestie geweigerd heeft je te helpen, heb je je schuldig gemaakt aan het koesteren van een wrok. En door over hem kwaad te spreken heb je je schuldig gemaakt aan wraakneming. Je bent verplicht het hele incident te vergeten.

Om de strekking van deze twee verboden te illustreren, vertelde een Geleerde eens het volgende verhaal:

Verloren en verdwaald in de woestijn, ontdekte Gavrial eindelijk een man die een kudde kamelen leidde. Halfgek van dorst kroop Gavrial naar de man en smeekte hem om wat water. De kameeldrijver weigerde echter en liet Gavrial aan zijn lot over. Gavrial slaagde er uiteindelijk op wonderbaarlijke wijze in terug te keren naar de bewoonde wereld en werd spoedig zeer rijk. Op een dag kondigde de secretaresse van Gavrial aan dat een kameelhandelaar om een lening van hem wilde vragen om zijn kudde uit te breiden. Toen de man binnenkwam in Gavrials kantoor, herkende Gavrial hem onmiddellijk. Het was dezelfde man die hem in de woestijn, in zijn uur van nood geweigerd had te helpen.

Gavrial is verplicht de lening te verstrekken, zonder het incident in de woestijn zelfs in herinnering en ter tafel te brengen. Dit is een ware en moeilijke test voor de kracht van Gavrials karakter, maar het wordt van hem vereist door deze twee mitswot.

10. לֹא יִקוּם עַד אָחֵךְ בְּאִישׁ לְכָל עֲוֹן וְלְכָל חַטָּאת – „Eén getuige zal niet opstaan tegen een man voor enige misdaad of voor enige zonde” (Dewariem 19:15).

Wanneer een enkele getuige zijn verklaring aflegt voor een *Beit Din* in een niet-financiële zaak, dan overtreedt hij dit verbod, behalve dat hij zich schuldig maakt aan *lasjon hara*. Bij financiële aangelegenheden heeft de verklaring van een enkel getuige wel praktische betekenis (het kan iemand tot een eed dwingen). Maar in niet-financiële aangelegenheden kan een *Beit Din* de verklaring van een enkele getuige niet accepteren. Dus de verklaring die hij aflegt, maakt slechts de reputatie van de persoon over wie hij spreekt, zwart, zonder dat het iets oplevert.

11. לֹא תִהְיֶה אַחֲרַי רָבִים לְרָעָה – „Volg niet een menigte om kwaad te doen” (Sjemot 23:2).

Wanneer je je aansluit bij een groep om *lasjon hara* te spreken, dan overtreed je dit verbod (zie *Sja'arei Tesjoeva* 3:50).

12. לֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ – „Word niet als Korach en zijn aanhang” (Bamidbar 17:5).

Dit vers verbiedt ons ruzie te maken (*Sanhedrin* 110a). Wanneer je er de oorzaak van bent dat een ruzie voortduurt, dan overtreed je dit verbod.

13. לֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עֲמִיתוֹ – „Je zult je naaste niet benadelen” (Wajjikra 25:17)

Dit verbiedt ons iets te zeggen dat een ander beledigt of hem kwaad maakt (*Bawa Metsia* 58b). Sommige voorbeelden hiervan zouden kunnen zijn:

1. Iemand herinneren aan zijn vroegere misdaden;
2. Iemand beschaamd maken over zijn familie achtergrond;
3. Iemand uitlachen om zijn gebrekkige Tora-kennis;
4. Iemand beledigen om zijn lage maatschappelijke status;
5. Iemand vragen hoe hij op een bepaalde vraag zou antwoorden wanneer je weet dat hij daartoe niet in staat is.

Wanneer je *lasjon hara* spreekt over iemand in zijn aanwezigheid, dan overtreed je ook dit verbod, behalve dat je *lasjon hara* spreekt. (Wordt vervolgd)

Wegwijzer voor ons gebed

Inleiding

(vervolg)

Wa-ani Tefillati lecha Hasjem eet ratson ⁶ (Wat mij betreft, moge mijn gebed voor U, G-d, komen op een geschikt tijdstip). Dit vers kan zodanig worden geïnterpreteerd, dat wanneer wij tot G-d bidden, dat daarom reeds een geschikt tijdstip is, om nader tot onze Schepper te komen. Dit geldt speciaal voor *tsaddikiem*, aan wie soms iets toekomt, maar die dat alleen verkrijgen door middel van gebed. Onze Geleerden leren ons, dat de reden hiervan is, dat Hasjem genoeg vindt in het luisteren naar de gebeden van *tsaddikiem*. Zo zien wij dat het profijt van het gebed het gebed zelf is. Het is natuurlijk ook waar dat wij door middel van gebeden de verdienste kunnen krijgen om giften van Hasjem te krijgen, die wij anders wellicht niet zouden hebben verdiend.

Wij moeten er echter voor oppassen dat wij onszelf niet voor de gek houden, en denken dat door periodiek in ernst te dawwenen [bidden], wij reeds het uiteindelijke doel van de erkenning van Hasjem bereikt hebben. We moeten ons bewustzijn van Hasjems voortdurende aanwezigheid versterken door regelmatig te dawwenen, net zoals wij fysiek geschapen zijn met een noodzaak om verscheidene keren per dag te eten. Er zijn te veel oorzaken die ons afleiden, en die onze erkenning van Hasjem afstompen, om tevreden te zijn met slechts incidentele ernst bij het dawwenen. Zonder oefening in de Dienst van het gebed (*avoda of tefilla*) kunnen wij makkelijk onze nauwe banden met Hasjem verliezen.

Gebed – Tefilla

De meest gebruikelijke uitdrukking voor gebed in het Hebreeuws is *tefilla*. Dit woord heeft vele betekenissen, zoals we zullen uitleggen. In feite kan ieder Hebreeuws vers op verschillende manieren worden uitgelegd. Dat is één van de redenen waarom het een voordeel is om in het Hebreeuws te bidden.

Eén betekenis van het woord *tefilla* is gebaseerd op het vers in Genesis [*Bereisjiet*] 30:8:

Watomer Rachel: naftoelei Elokiem niftalti iem achoti gam jacholti watikra sjemo Naftali.

En Rachel zei: Ik heb tot G-d gebeden en mijn gebed is geaccepteerd, zoals de gebeden van mijn zuster; en zij noemde hem Naftali (Rasji, gebaseerd op de interpretatie van Onkelos⁷).

Volgens deze interpretatie is het woord **naftoelei** afgeleid van **tefilla**.

Rasji geeft nog een andere interpretatie, namelijk dat het woord **naftoelei** „binden” of „zich hechten” betekent. Dan betekent het woord *tefilla* „band” of „hechting”.

De hele mensheid, ieder op zijn eigen manier, zoekt naar die ultieme verbodenheid men zijn Schepper. Waarom heeft de mens zo'n behoefte om zich te binden aan een hogere macht, die niet gezien of waargenomen kan worden, zoals ieder ander fysiek ding in het leven?

Wij vinden het antwoord op die vraag direct aan het begin van de Schepping.

⁶ *Tehilliem* [Psalmen 69:14].

⁷ Een vertaler van de Tora in het Aramees in de vroege Talmood-periode.

(Wordt vervolgd)